

HOTĂRÂREA CURȚII
19 mai 1993*

William Cook plc
împotriva
Comisiei Comunităților Europene

„Articolul 92 alineatul (3) litera (a) și articolul 93 alineatul (3) din Tratatul CEE — Plângere din partea unei întreprinderi — Compatibilitate a ajutorului cu piața comună — Acțiune în anulare”

Cauza C-198/91

În cauza C-198/91,

William Cook plc, societate de naționalitate engleză, cu sediul în Sheffield, reprezentată de Philip Bentley, QC și José Rivas de Andrés, avocat în Baroul din Saragosa, cu domiciliul ales în Luxemburg, la cabinetul lui Arsène Kronshagen, 12, Boulevard de la Foire,

reclamantă,

împotriva

Comisiei Comunităților Europene, reprezentată de domnii Eric White și Michel Nolin, membri ai Serviciului Juridic, în calitate de agenți, cu domiciliul ales în Luxemburg, la biroul domnului Nicola Anecchino, membru al Serviciului Juridic, Centre Wagner, Kirchberg,

pârâtă,

susținută de

Regatul Spaniei, reprezentată de Alberto José Navarro Gonzalez, Director General pentru Coordonare juridică și instituțională comunitară și de Antonio Hierro Hernández-Mora, Abogado del Estado în fața Curții de Justiție, în calitate de agenți,

intervenient,

având ca obiect anularea deciziei Comisiei, comunicate reclamantei printr-o scrisoare din data de 29 mai 1991, „de a nu ridica obiecții” la diferite ajutoare de stat primite de Piezas y Rodajes SA,

* Limba de procedură: engleza.

CURTEA,

compusă din domnii O. Due, președinte, M. Zuleeg și J. L. Murray, președinți de cameră, G. F. Mancini, F. A. Schockweiler, J. C. Moitinho de Almeida, F. Grévisse, M. Díez De Velasco și P. J. G. Kapteyn, judecători,

avocat general: domnul G. Tesauro

grefier: doamna L. Hewlett, administrator

având în vedere raportul de ședință,

după ascultarea susținerilor orale ale părților în ședința din 3 februarie 1993,

după ascultarea concluziilor avocatului general prezentate în ședința din 31 martie 1993,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Prin cererea depusă la grefa Curții la 30 iulie 1991, William Cook PLC (denumită în continuare „Cook”) a solicitat, în temeiul articolului 173 al doilea paragraf din Tratatul CEE, anularea unei decizii a Comisiei, care i-a fost comunicată printr-o scrisoare din data de 29 mai 1991, „de a nu ridica obiecții” la diferitele ajutoare de stat acordate societății Piezas y Rodajes SA (denumită în continuare „Pyrsa”).

2 Din dosar reiese că, prin Decizia din 26 mai 1987 (a se vedea Comunicarea 88/C251/04 – JO C 251, p. 4), Comisia a autorizat regimul general de ajutoare regionale în Spania, al cărui proiect îi fusese notificat de guvernul spaniol la 30 ianuarie 1987, în conformitate cu dispozițiile articolului 93 alineatul (3) din tratat. Modificările aduse ulterior acestui regim au fost aprobate de o decizie a Comisiei din data de 1 septembrie 1987.

3 Se prevede în special în cadrul acestui regim de ajutoare, autorizat în temeiul articolului 92 alineatul (3) litera (a) din tratat, acordarea de ajutoare regionale în provincia Teruel, în limita unui plafon de 75 % echivalent subvenție net (ESN).

4 Aceasta este provincia în care, pe teritoriul comunei Montreal del Campo, Pyrsa a început un program de investiții în valoare de 2 788 300 000 PTA pentru construcția unei turnătorii destinate producției de barbotine (roți dințate puse în mișcare de lanțuri utilizate în principal în industria minieră) și echipamente GET (piese utilizate pentru nivelarea solului și pentru excavare).

5 Este cunoscut faptul că această investiție a beneficiat de următoarele ajutoare:

— o subvenție de 975 905 000 PTA din partea guvernului spaniol;

— o subvenție de 182 000 000 PTA din partea comunității autonome Aragon;

— o subvenție de 2 300 000 PTA din partea comunei Monreal del Campo;

— o garanție, pentru un împrumut de 490 000 000 PTA, acordată de comunitatea autonomă Aragon;

— o bonificație de dobândă, la împrumutul menționat anterior, acordat de Diputacion provincial din Teruel.

6 Cook, care produce piese turnate din oțel și echipamente GET, a prezentat Comisiei, la 14 ianuarie 1991, „o plângere formală” prin care aceasta contesta compatibilitatea acestor ajutoare cu piața comună.

7 Prin scrisoarea din data de 13 martie 1991, Comisia a informat întreprinderea reclamantă că ajutorul guvernului spaniol de 975 905 000 PTA fusese acordat în cadrul regimului general de ajutoare regionale și era, prin urmare, compatibil cu dispozițiile articolului 92 din tratat. Această scrisoare menționa, în privința celorlalte ajutoare, deschiderea unei anchete la autoritățile spaniole.

8 În urma acestei anchete, Comisia a informat reclamanta, prin scrisoarea din data de 29 mai 1991, cu privire la decizia sa „de a nu ridica obiecții” la ajutoarele acordate societății Pyrsa. La respectiva scrisoare era anexată Decizia înregistrată sub nr. NN 12/91 (denumită în continuare „Decizia NN 12/91”), adresată guvernului spaniol, în care Comisia constata că aceste ajutoare intrau în sfera de aplicare a dispozițiilor articolului 92 alineatul (3) litera (a) din tratat, conform cărora pot fi considerate compatibile cu piața comună ajutoarele destinate favorizării dezvoltării economice a regiunilor în care nivelul de viață este anormal de scăzut sau în care rata șomajului este foarte ridicată.

9 Această decizie se întemeiază pe două motive. În primul rând, Comisia estimează că „producția societății Pyrsa intră în sub-sectorul barbotinelor și al echipamentelor GET [...], în care cererea a crescut în perioada 1988 – 1990 și care nu are probleme de supracapacitate”. În al doilea rând, s-a constatat că „ajutoarele se adresează unui program de investiții într-o întreprindere nouă și că intensitatea globală a tuturor ajutoarelor luate împreună se situează, de fapt, sub plafonul de 50 % echivalent subvenție net.”

10 Prin prezenta acțiune Cook solicită anularea deciziei Comisiei, care i-a fost comunicată prin scrisoarea din 29 mai 1991.

11 Prin ordonanța președintelui Curții din 20 noiembrie 1991, a fost admisă cererea de intervenție a guvernului spaniol în sprijinul concluziilor Comisiei.

12 Pentru o expunere mai amplă a faptelor litigiului, a derulării procedurii, precum și a motivelor și argumentelor părților, se face trimitere la raportul de ședință. Aceste elemente din dosar sunt reluate în cele ce urmează numai în măsura în care sunt necesare pentru raționamentul Curții.

Cu privire la obiectul și la admisibilitatea acțiunii

13 Scrisoarea din 29 mai 1991 se limitează la a informa reclamanta cu privire la Decizia NN 12/91, prin care Comisia a considerat că ajutoarele acordate societății Pysra erau compatibile cu piața comună.

14 Această scrisoare informativă nu constituie, în sine, o decizie care să poată face obiectul unei acțiuni în anulare.

15 Pe de altă parte, Decizia NN 12/91, al cărei destinatar este guvernul spaniol, poate face obiectul unei astfel de acțiuni.

16 Pârâta a susținut că această ultimă decizie, în măsura în care menționează ajutorul de 975 905 000 PTA acordat de guvernul spaniol, nu face decât să confirme scrisoarea din 13 martie 1991, menționată anterior, în care se afirma că acest ajutor fusese acordat în cadrul regimului general de ajutoare regionale aprobat de Comisie. Ca răspuns la acest argument, Cook a precizat în replica sa, că acțiunea nu viza nici scrisoarea din 13 martie 1991 și nici o altă confirmare ulterioară a scrisorii respective.

17 În aceste condiții, este necesar să se privească acțiunea ca fiind îndreptată împotriva Deciziei NN 12/91 numai în măsura în care aceasta vizează alte ajutoare decât cele acordate de guvernul spaniol.

18 Întrucât Cook nu este destinatarul deciziei atacate, admisibilitatea acțiunii este subordonată, conform dispozițiilor articolului 173 paragraful al doilea din tratat, condiției ca respectiva decizie să o vizeze în mod direct și individual pe reclamantă.

19 Comisia și guvernul spaniol susțin că această condiție nu este îndeplinită și că acțiunea este, prin urmare, inadmisibilă.

20 Dintr-o jurisprudență constantă reiese că persoanele care nu sunt destinatarele unei decizii pot pretinde că aceasta le vizează, în sensul articolului 173 paragraful al doilea, numai dacă decizia respectivă le aduce atingere datorită anumitor calități care le sunt specifice sau a unei

situații de fapt care le caracterizează în raport cu orice altă persoană și, prin aceasta, le individualizează într-un mod analog cu cel al destinatarului (Hotărârea din 15 iulie 1963, Plaumann/Comisia, 25/62 Rec. p. 199).

21 Pentru a stabili dacă aceste condiții sunt îndeplinite în speță, este necesar să se reamintească obiectul procedurilor prevăzute la articolul 93 alineatele (2) și (3) din tratat.

22 Astfel cum a arătat Curtea în Hotărârea din 20 martie 1984, Germania/Comisia (cauza 84/82, Rec. p. 1451, punctele 11 și 13), este necesar să se facă distincția între, pe de o parte, faza preliminară a analizării ajutoarelor, instituită de articolul 93 alineatul (3) din tratat, care urmărește doar să îi permită Comisiei să își formeze o primă opinie cu privire la compatibilitatea parțială sau totală a ajutorului în cauză și, pe de altă parte, faza analizării articolului 93 alineatul (2) din tratat. Doar în cadrul acestei faze a analizării, care urmărește să îi permită Comisiei să dețină informații complete cu privire la toate datele cauzei, tratatul îi impune Comisiei obligația de a notifica părțile interesate să își prezinte observațiile.

23 În cazul în care, fără să se deschidă procedura de la articolul 93 alineatul (2), Comisia constată, în temeiul alineatului (3) de la același articol, că un ajutor este compatibil cu piața comună, beneficiarii acestor garanții de procedură nu pot obține respectarea acestora, decât în cazul în care au posibilitatea de a contesta respectiva decizie a Comisiei în fața Curții.

24 Părțile interesate, în sensul articolului 93 alineatul (2) din tratat, au fost definite de Curte ca fiind persoanele, întreprinderile sau asociațiile ale căror interese ar putea fi atinse prin acordarea ajutorului, în special întreprinderile concurente și organizațiile profesionale (Hotărârea din 14 noiembrie 1984, Intermills/Comisia, 323/82, Rec. p. 3809, punctul 16).

25 În cazul din speță, în timp ce Comisia și guvernul spaniol contestă caracterul substanțial al denaturărilor concurenței generate de ajutoarele contestate, acestea nu contestă, pe de altă parte, faptul că societatea Cook, care produce, în calitate de întreprindere beneficiară a ajutorului, echipamente GET, este o întreprindere interesată în sensul articolului 93 alineatul (2) din tratat.

26 Prin urmare, în această calitate, Cook trebuie privită ca fiind direct și individual vizată de Decizia NN 12/91 a Comisiei. Prin urmare, aceasta este îndreptățită să ceară anularea acestei decizii în temeiul articolului 173 paragraful al doilea din tratat.

Cu privire la fond

27 În sprijinul acțiunii sale, Cook invocă neregulile de procedură care rezultă din faptul că decizia atacată a fost adoptată numai în baza dispozițiilor articolului 93 alineatul (3) din tratat, fără ca în prealabil Comisia să fi deschis procedura de anchetă prevăzută la alineatul (2) de la același articol. Cook susține, de asemenea, că principiul respectării dreptului la apărare și cel al buneii administrări nu au fost respectate, din cauza faptului că, în calitate sa de întreprindere reclamantă, acesteia nu i s-a dat ocazia, în cadrul procedurii de la articolul 93 alineatul (3) din

tratat să își prezinte observațiile cu privire la elementele reținute de Comisie pentru a-și justifica decizia. În cele din urmă, motivul deciziei atacate, conform căruia sub-sectorul barbotinelor și al echipamentelor GET nu suferă de supracapacitate, este viciat de o eroare manifestă de apreciere.

28 Cook susține, în special, că Comisia este obligată să urmeze procedura prevăzută la articolul 93 alineatul (2) din tratat, dacă, cum este cazul în speță:

— aceasta hotărăște cu privire la compatibilitatea unui ajutor care nu i-a fost notificat;

— aceasta stabilește compatibilitatea unui ajutor în temeiul articolului 92 alineatul (3) litera (a) din tratat;

— dificultățile legate de aprecierea compatibilității ajutorului justifică deschiderea acestei proceduri.

29 Astfel cum a precizat Curtea în Hotărârea Germania/Comisia, menționată anterior, (punctul 13), procedura de la articolul 93 alineatul (2) are un caracter indispensabil în momentul în care Comisia întâmpină dificultăți serioase în aprecierea compatibilității unui ajutor cu piața comună. Pentru a lua o decizie favorabilă unui proiect de ajutoare, Comisia nu se poate limita la faza preliminară de la articolul 93 alineatul (3), decât dacă se poate convinge, la încheierea primei examinări, că acest proiect este compatibil cu tratatul. Pe de altă parte, în cazul în care această primă examinare a determinat Comisia să își formeze o convingere defavorabilă sau nu a permis să se depășească toate dificultățile legate de aprecierea compatibilității acestui proiect cu piața comună, Comisia are obligația de a obține toate avizele necesare și de a iniția, în acest scop, procedura de la articolul 93 alineatul (2).

30 În cazul în care, contrar a ceea ce susține Cook, obligația de deschidere a procedurii de la articolul 93 alineatul (2) din tratat nu depinde de condițiile de notificare a ajutorului sau de dispoziția de la articolul 92 din tratat care se aplică, Comisia este cea care trebuie să stabilească, sub controlul Curții, în funcție de circumstanțele de fapt și de drept proprii cauzei, dacă dificultățile întâmpinate în examinarea compatibilității ajutorului cer deschiderea acestei proceduri.

31 Prin urmare, este necesar să se stabilească dacă, în cazul din speță, aprecierile pe care s-a întemeiat Comisia și, în special, cea referitoare la inexistența unei supracapacități în sub-sectorul barbotinelor și al echipamentelor GET, prezintă dificultăți de natură să justifice deschiderea acestei proceduri.

32 Astfel cum a recunoscut Comisia în răspunsurile sale la întrebările Curții, nu există date specifice referitoare la barbotine și la echipamente GET.

33 Singurele date disponibile se referă la sub-sectorul oțelărilor, în care este inclusă activitatea de producție a barbotinelor și a echipamentelor GET. În Comunicarea 88/C320/03 referitoare la încadrarea ajutoarelor în anumite sectoare siderurgice în afara Tratatului CECO (JO C 320, p. 3), Comisia constatare că sub-sectorul oțelărilor înregistra o scădere a cererii și necesita, din cauza ratei de utilizare scăzute a echipamentelor, noi adaptări.

34 Comisia susține că, de la momentul lansării aceluși document care sugera existența unei supracapacități de producție în sub-sectorul respectiv, situația a evoluat în mod favorabil în 1989 și 1990. Pentru a justifica această analiză, care contravine documentelor concordante prezentate de reclamantă, Comisia se bazează pe statistici ale Comitetului asociațiilor europene de turnătorie (CAEF).

35 Cifrele din aceste statistici nu sunt decât parțiale, prin faptul că se referă numai la această producție, la valoarea acestei producții și la numărul de angajați. Acestea nu fac posibilă cunoașterea capacităților de producție și compararea acestora cu producția și cererea de pe piață. Existența sau absența unei supracapacități de producție nu poate fi, în consecință, dedusă cu certitudine din aceste cifre.

36 De altfel, Comisia însăși admite în întâmpinările și în răspunsurile sale că „nu se poate estima cu ușurință capacitatea de producție din sectorul oțelărilor”. »

37 În aceste condiții, nu reiese clar din datele sau statisticile disponibile la data deciziei contestate existența sau absența unei supracapacități în sub-sectorul barbotinelor și al echipamentelor GET. Această constatare necesită, dimpotrivă, o analiză complexă a sub-sectorului în cauză și investigații suplimentare în întreprinderile din acest sub-sector.

38 Prin urmare, întrucât Comisia intenționa să se bazeze pe absența unei supracapacități în sub-sectorul de activitate în cauză, aceasta ar fi trebuit să deschidă procedura prevăzută la articolul 93 alineatul (2) din tratat, pentru a verifica, după obținerea tuturor avizelor necesare, temeinicia aprecierii sale, care era de natură să genereze dificultăți serioase.

39 Întrucât nu a fost precedată de o astfel de procedură, Decizia NN 12/91 este ilegală în măsura în care aceasta se referă la alte ajutoare decât cel acordat societății Pyrsa de guvernul spaniol. În această măsură, trebuie, prin urmare, anulată decizia respectivă, fără a fi necesar să se examineze și celelalte motive invocate de reclamantă.

Cu privire la cheltuielile de judecată

40 În temeiul articolului 69 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, partea care cade în pretenții este obligată la plata cheltuielilor de judecată. Întrucât Comisia a căzut în pretenții, trebuie obligată la plata cheltuielilor de judecată.

41 În conformitate cu dispozițiile articolului 69 alineatul (4) din același regulament, Regatul Spaniei, în calitate sa de intervenient, își suportă propriile cheltuieli de judecată.

Pentru aceste motive,

CURTEA,

declară și hotărăște:

1) Anulează Decizia NN 12/91 a Comisiei, adresată guvernului spaniol și comunicată societății Cook printr-o scrisoare din 29 mai 1991, „de a nu ridica obiecții” la diferite ajutoare de stat acordate societății Pysra, în măsura în care respectiva decizie vizează alte ajutoare decât subvenția de 975 905 000 PTA acordată de guvernul spaniol.

2) Obligă Comisia la plata cheltuielilor de judecată.

3) Regatul Spaniei își va suporta propriile cheltuieli de judecată.

Due	Zuleeg	Murray	Mancini	Schockweiler
Moitinho de Almeida		Grévisse	Díez de Velasco	Kapteyn

Pronunțată în ședință publică la Luxemburg, 19 mai 1993.

Grefier
J.-G. Giraud

Președinte
O.Due